

ПЛАТФОРМА BRIOLIGHT ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ КОРЕКЦІЇ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ

Оксана Бавольська

Постановка проблеми. Ключовою умовою гармонійного всебічного розвитку дитини є її повноцінний сенсорний розвиток. Тобто розвиток процесів сприйняття і формування уявлень про предмети і явища навколишнього світу. Ці процеси відбуваються внаслідок роботи аналізаторів, які надсилають інформацію про оточуюче середовище в центральну нервову систему. Процес організації, сортування та переробки інформації, яка надходить з органів чуття до центральної нервової системи виступає принципом сенсорної інтеграції. Опрацювання сигналів, отриманих ЦНС, формує реакцію на ці сигнали і робить поведінку людини доцільною та раціональною.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно статистики ВООЗ, яку наводять в своїх дослідженнях такі науковці, як: Без'язична О. В., Заплатинська А. Б., Мартинюк В. Ю., протягом останніх років відбувається негативна тенденція щодо показників здоров'я дитячого населення: кількість здорових дітей зменшується, а, натомість, зростає кількість дітей з інвалідністю, з порушенням фізичного та розумового розвитку. Згідно статистики ВООЗ, це відбувається по всьому світові і становить близько 3-4%, від загальної кількості дітей.

Однією з головних проблем дитини з порушенням психофізичного розвитку, спричиненого органічними ураженнями нервової системи, є неспроможність інтегрувати сенсорну інформацію від органів чуття в цілісну картину їх реального оточення, що спричиняє викривлення сприйняття оточуючого середовища і неадекватну реакцію на нього. Ці стани потребують корекції, оскільки, у процесі розвитку дитини, який базується на сенсорному досвіді, має формуватися осмислена, доцільна поведінка, а згодом, поступово освоюватися більш складні види діяльності: від елементарних рухів – до навчання і творчості. Порушення обробки сенсорної інформації на будь-якому з рівнів функціонування нервової системи негативно

впливає на такі важливі сфери життя, як оволодіння руховими навичками, опанування емоціями, ігрову діяльність, регуляцію поведінки, навчання та соціальну взаємодію.

Вирішити це питання покликана концепція сенсорної інтеграції, заснована на збагаченні сенсорного досвіду. Корекційні заняття щодо збагачення такого досвіду базуються на залученні до роботи всіх аналізаторів: зорового, слухового, тактильного, нюхового, смакового, вестибулярного. Натомість, активація мозку шляхом стимуляції первинних відчуттів набуває абілітаційного характеру.

Постає закономірне питання, які інструменти, методи та прийоми має використовувати сучасний педагог у теперішній час, коли засоби віртуальної та доповненої реальності стали вже невід'ємною складовою нашого життя? Шукаючи відповідь на дане запитання, варто розглянути інтерактивну платформу Briolight, як інструмент корекційно-розвиткової роботи, ефекти (ігри) якої дозволяють створити індивідуальну траєкторію розвитку дитини.

Інтерактивні ефекти (ігри) платформи Briolight умотивовують дітей з особливостями психофізичного розвитку до опанування новими рухами, вміннями, навичками – тобто збагаченню сенсорного досвіду. Усі вправи передбачають потужну сенсорну стимуляцію, що в свою чергу активізує цікавість та підвищує умотивованість дітей. Так, наприклад, яскравий та динамічний ефект (гра) «Кроти» інтерактивної підлоги, спонукає дитину до рухової активності, активізує увагу, швидкість реакції, покращує зорово-моторну координацію. Додатковим сенсорним стимулом платформи виступає музичний або вербальний супровід вправ.

На даний час велика кількість інклюзивно-ресурсних центрів, одним з основних напрямків роботи яких є надання корекційно-розвиткових послуг, обладнано інструментами корекції Briolight, такими як:

- інтерактивна підлога та інтерактивна стіна, що являють собою великі проєкційні екрани високої роздільної здатності, чутливі до переміщення та рухів дітей вздовж поверхні пола та стіни;
- система Kinect на LCD, що передає координати скелету людини до інтерактивного додатку, який представляє їх в

ігровому вигляді. Система такого типу надає можливість керувати додатками за допомогою рухів рук, ніг та тулуба;

- система Leap Motion, яка з високою точністю фіксує координати фаланг пальців та зап'ясть обох рук на відстані до 50 см від сенсору, що розташований на столі. Графічна реалізація на екрані дозволяє розвивати дрібну моторику. Наприклад, робота з віртуальним шматком глини, який обертається, або завдання обірвати пелюстки віртуальної квітки.

Використання інтерактивних ефектів в роботі з дітьми, які мають порушення психофізичного розвитку значно збільшує ефективність корекційно-розвиткової роботи, оскільки діти додатково вмотивовані, перебуваючи безпосередньо «всередині ефекту» і самостійно створюючи певну реальність.

Говорячи про використання інтерактивного обладнання, варто зазначити, що ефективність його застосування у великій мірі залежить від професійної підготовки фахівця, який планує і реалізує корекційно-розвиткове заняття. Адже, він має не тільки чітко уявляти рівень порушень розвитку дитини, але і володіти методикою використання даного обладнання. Платформа надає широкі можливості педагогу не тільки проводити корекцію розвитку дітей з ООП, а і вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію дитини, оскільки перелік інструментів інтерактивної платформи включає: ефекти на розвиток рухових навичок; мови і мовлення; опанування академічними знаннями у тестових завданнях, дібраних відповідно освітньої програми.

Навчання педагогічних працівників Миколаївської області щодо користування та застосування в корекційно-реабілітаційних цілях інтерактивного обладнання Briolight відбувається на базі обласного ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти Миколаївського ОШПО, де облаштовано тренувальні приміщення, обладнані інтерактивними інструментами. Проходячи навчання на курсах підвищення кваліфікації, педагоги Миколаївщини мають змогу навчитися не тільки користуватися цими інструментами, але й добирати ефекти відповідно «дефіцитам» дитини, самостійно формувати теки із навчальними завданнями для кожної дитини, працювати з налаштуваннями системи.

Слід зазначити, що інтерактивне обладнання Briolight увійшло до «Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних групах закладів дошкільної освіти».

Висновки. Таким чином, застосування інструментів інтерактивної платформи Briolight виступає засобом гармонійного всебічного розвитку дитини з одного боку, та потужним інструментом корекційно-розвиткового впливу на розвиток дитини з особливими освітніми потребами з іншого.

Перспективи наукових розвідок щодо цього напряму вбачаємо в поглибленому й детальному дослідженні ефективності застосування даного інструменту під час підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти та інклюзивно-ресурсних центрів.

Список використаних джерел

1. Без'язична О. В. Сенсорна інтеграція в реабілітації дітей з органічними ураженнями нервової системи / збірник тез III міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні питання фізичної реабілітації, рекреації та фізичного виховання різних груп населення». Том 3, № 1, м. Харків, 2019. – С. 26–29
2. Васильєв А. А. Інтерактивні системи в соціальній реабілітації // Соціальна педіатрія та реабілітологія, № 8, 2016. – С. 79–80.
3. Заплатинська А. Б. Становлення поняття «сенсорна інтеграція» у корекційній педагогіці. Корекційна та соціальна педагогіка і психологія. 2013. Вип. 23 (1). – С. 48–57.
4. Мартинюк В. Ю., Зінченко С. М. Основи медико-соціальної реабілітації дітей з органічними ураженнями нервової системи: навчально-методичний посібник. Київ: Інтермед, 2005. С. 308–311.
5. Сміян І. С., Павлишин Г. А., Корицький Г. І., Свірська Н. М., Сковронська А. О., Стеценко Е. В. Реабілітація дітей раннього віку з ураженням нервової системи – запорука їх соціальної адаптації. Медична гідрологія та реабілітація. 2008. Т. 6. – № 1. – С. 14–20.

Оксана Володимирівна Бавольська, доктор філософії в галузі освіти, методист обласного ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти